

Jens-Martin Eriksen

Kritik af den politiske korrekthed

I

Dansk forfatterportræt af Wernereren, der er det perfekte menneske med meninger så våde som wienerbrød.

Artig Wernereren er den mest udbredte danske forfattertype med hang til kundepleje fordi han ved, at læseren altid har ret. Nemlig.

Artig Werner går ind for demokratiet og for personlig frihed med sennep og ketchup! Og ristede løg. Han vogter på sine sømløse meninger dag og nat, men synes også man altid skal fortælle politiet sandheden (de er til for at beskytte dig!). Han advarer mod bittermænd og brandstiftere og afskyr alt, han ikke har fået fortalt om i dagbladet Politiken, som sure patter fyldt med gammel yoghurt. For at kunne klemme sig ind i ethvert selskab smører han sig dagligt i glidecreme – fra top til tå. Gerne causerer han dér om det dårlige vejr og om sine aversioner mod – Lukkeloven. Men i et bekymret øjeblik berører han også sin hjertesag: loven om Biblioteksafgift. Til dameblade fortæller han varmt og entusiastisk om kærlighedens historie gennem 2000 år. Overfor den kvindelige journalist fremviser han hundetegn og våde øjne når han læser op af sig selv. Han lever monogamt med egen gravhund og er medlem af PEN samt Dansk Ligbrændingsforening (for det er godt at hjælpe andre hvis man også kan hjælpe sig selv og det skader ikke nogen at tænke på fremtiden!) Han har en mindeplade på sit klædeskab, der fortæller, at Salman Rushdie engang har gemt sig her. Han dukkede op i avisen på en forårsdag for nogle år siden, og lod ikke til at kunne huske han nogensinde havde været yngre. Han har gennemgået familiens fotoalbums så nidkært som et Stasi-arkiv, og fjernet ethvert kompromitterende bevis på en barndom og spontaneitet, som dermed ikke længere er registreret noget sted. Han sigter mod at få alle dage til at ligne hinanden, og mener man har det bedst, når tilværelsen er neutral. Nat efter nat drømmer han ustandselig om sæbe og alle slags normale aktiviteter man kan foretage sig med universelle rengøringsmidler. Af og til foruroliger denne monomane optagethed i det ubevidste ham. Han tvivler på om det hele er et spørgsmål om personlig hygiejne. Men så trøster han sig med, at Freud også har sagt, at sommetider så er en cigar trods alt bare – en cigar! Når han mærker en lort, der forlader hans krop får han et trist drag over munden og fyldes mere og mere af en uforklarlig vemod. Som om noget af hans personlighed går til spilde og bare cirkulerer rundt i det kommunale system. Han bærer på en irrationel fornemmelse af, at han bliver mindre og mindre for hver gang han skider. Han har et hemmeligt ønske om at være født uden røvhul og fortid, og således kunne stå frem og være sig selv bekendt. Værdig, moden og som en – åben bog.

II

Menneskeæderen er på rov hver gang han lugter lig et sted her i nærheden. Hans opgave er at posere med de overlevende fra alle slags ulykker mens han vifter med sit flag; »Kilroy was here!«

Flittig Wernereren optræder (igen igen) hver eneste dag i sin forsømte sensommer med at definere definitionerne og med at udrede betydningen af, hvad det egentlig vil sige at betyde noget i verden for flittige mennesker som Werner. I lange slimede tråde af spyt hiver han på sine ensomme aftener ordene op af et enormt vådt garnnøgle nede fra mellemgulvet for at forberede sin præsentation i en ligeså våd avis, fordi han forhærdet tror på engagementet som en enorm samfundsmæssig tilgivelse for sin sølle eksistens. Og ingen vover at anfægte alle de gode eksempler, der lindrer livet for mange. Allerede før højmassen sælger han smerte og tænder kerte og rimer hjerte på tærte og hoster lidelser op, som ingen havde kunnet forestille sig. Han holder orden i sin godhed samt gemmer alle bilag til den blå bog og sin mor og far, for alene ordene vil kunne købe ham aflad også for fremtidige synder, hvis han begår dem. Men det er tvivlsomt, for han er nøjsom og hans sjæl er medlem af de statsautoriserede revisorer, men ikke ham selv. Han aspirerer til noget, der er mere enestående. Kun én eneste ting har han overset, men det er også alt. Ellers er den regnet ud på alle mulige kanter; tænk om bare et eneste offer i verden ved en gigantisk fejlkalkulation skulle tage ham på ordet og anmode ham om at lindre sin helt anonyme smerte og i tilgift ikke ville være i stand til at erlægge nogen kvittering?

III

Komtessen holder fri på en dag, hvor hun selvfølgelig sukker og næsten uden blufærdighed lukker os ind i sit liv fra dybet af en bundløs sofa, liderlig som altid. Fornemt!

Imod alle odds drøner hun af sted i en taxa hvor som helst; New York, Paris, Frankfurt am Main for at konsultere Jimmi Carter, Carl Bildt, Yogi Bannan, den 14-årige lama af Tibet og prinsessen af Monaco (»som faktisk er vældig sød«). Alt skal hænge sammen for komtesse inden hun står af endnu en periode i året for at rekreere på sit slot i det sydlige Italien. Der er tråde der skal knyttes på det allerhøjeste niveau inden hun ser sig nødsaget til at dø af overraskelse over bare at være levende på tv og imod alle odds som komtesse og den heldige hustru til hr. maleren (der er dunkel og tungnem, men vældig afholdt i kongehuset). Hende skulle det så times erklære hun fra dybet af en bundløs sofa og som stakkels datter af hr. prokuristen i Fjendeslev at nå så langt imod alle odds. Det er næsten ikke til at tro. Hun virrer med hovedet for selv at ryste tvivlen ud. Tænk sig en lille komtesse fra Fjendeslev i Jylland osv. Det her er fjernsyn for millioner når en stjerne fødes, der ser en mening med sin hobby som kvinde og underdog. Alt kan tilsyneladende lade sig gøre. Det eneste, det gælder om er bare at bevare følelsen af at være sig selv trods alt. Helt almindelig, ganske almindelig. Som komtesse med den værdighed komtesser nu alligevel har. For én eneste ting forfølger hende på sit slot, ud for kysten til Amalfi og i fly fra og til. Den grusomme tanke om at blive et adeligt sexobjekt med paryk og pudder og

falske hofteholdere på et papmaché slot i Hollywood og i en billig tysk pornofilm blive kneppet af uvaskede luderkarle fra Reperbahn, der alle stinker af ræv og med fedtet hår og i hårdt lys borer deres afbidte negle ned i hendes skæmmede blålige teint, mens de savler under deres cykelstyroverskæg i en trang hvis dybde ingen kan lodde. Råber deres »immer härter, immer härter« (og selv om det ikke siges er de tydeligvis alle sammen automekanikere). Hun gyser mens hendes fridag toner ud for os over de bølgende kornmarker bag hende og hun har skænket os et uvurderligt indblik i sit store eventyr.

IV

Køb og salg af spyt. Reportage fra messe for mediernes og litteraturens politiske økonomi, hvor ingen følelser går til spilde og alt er ægte efterlignet. Lej en ven.

Selv mordet var længe ventet og blev derfor annonceret via både Bo Bedre og Flora Danica, så både møbler og blomster var på plads til den spændende begivenhed. Ægtefællens tårer blev lagt på rad og række i lotto, så de kunne beses med forstørrelsesglas. Var der bare en enkelt flue i, ville indsatsen kunne hæves tusind gange i totalisatoren. Journalisterne klistrede sig i en stabel af sammenklemte aviser omkring liget nær den ensomt sørgende kurator for sin kones begravelse. Man betalte hver en femkrone til Dansk Flygtningehjælp og Foreningen for dyrenes beskyttelse for at blive lukket ind i Bella centret. Ti mulatpiger viste sæsonens ligklæder med lommer som den frække overraskelse indtil hele salen skreg for selv at blive set. Så trådte kuratoren op i transparente plasticbukser for at vise helt ærligt hvem han var. Sponseret af kongehuset for sin humanisme og sin betænksomhed overfor pandabjørne. Han vil blive adlet ved et nachspiel til begravelsen, jordbær og champagne. Og hans mor og far vil optræde som dokumentation. Nelliker og tårer skal udleveres diskret til de særligt udvalgte mod fremvisning af backstage pas. Her grædes fornemt. Og alt dokumenteres til et julearrangement, så enhver kan sørge trygt og ingen vil græde forgæves. Folkekirkens Nødhjælp leverer en kampvogn, her skrives historie. Bagefter går kuratoren rundt for at søge et menneske der vil stille sig til rådighed for hans allersidste hemmelighed. Men gaderne bliver længere og længere i Venneløs. I vinden tænder han sin cigar med en kopi af sit curriculum vitae bare for at vise stil. Han forstår simpelthen ikke, hvorfor der mangler et fakkeltog, for han er den mest gennemsigtige mand i byen.

V

Processen i Haag har ikke noget at gøre med møbler, drinks, skilsmisser, stjernetegn, trends, indianere, hvaler, truede dyrearter eller central(varme)lyrik!

Da Srebrenica kapitulerer ligner oberst Karremans fra Holland en pantelåner, der personligt ikke vil have mere med effekterne at gøre. Selv var han kun en simpel ansat i den gamle fabrik FN. Ratko Mladic er ikke tilfreds, vil gerne vide om Karremans personligt, sådan helt personligt, har givet ordrer til at skyde på hans soldater? (Man aner en geværpipe et eller andet sted i stemningen). Nej da, det var bare ordrer fra den gamle

fabrik, som Karremans ikke kender mere, FN. Her står han af og så kan fabrikken ryge og rejse og de forskellige løsdeler fra det, der engang var et samfund i Srebrenica rager ham og han tænder en bleg cigar og Mladic forærer ham en slivovic med hjem til konen, fair nok. Karremans har begået én fejl i hele sin gloriøse karriere. Alting i mange, mange år byggede sig op mod det sublime øjeblik, hvor han anmodede om den luftstøtte der aldrig kom på en forkert formular, og vejen ned til Srebrenica dermed lå åben for Ratko Mladic til at klippe telefonkablerne over og skyde og banke og brænde de tolvårige drenge og deres fædre, der truede statens enhed. (Man vil altid i processens videre forløb undre sig over, hvad den forkerte formular korrekt skulle have været anvendt til). Nu har drengene allerede været døde fem år, og så bliver de gravet op. For processen går videre, den graver, den obducerer, den identificerer, katalogiserer og møjsommeligt lægger den dreng efter dreng i sin grav med et navn, med fødsel og død, og en angivelse af stedet for en begyndelse. De der graver, og dermed er processens bureaukrater i denne fase, har aldrig drømt om den. Og Ratko Mladic har kun gjort sig nogle forestillinger efter sin egen hjemmelavede dramaturgi. Men med tortur, eksekutions pelotoner, og senere udgravning, identifikation, langsomt, møjsommeligt med pauser, kaffe, flødeskumskager, efter normal overenskomst, reglementerede arbejdsforhold, til klokkeslæt, dag efter dag, bliver processen nu bare en gådefuld rutine, et ubegribeligt ritual.

VI

Forvekslingstragedien operation 'Lazarus' (En drøm). Slobodan Milosevic's politiske repræsentant i Klareboderne, Klaus Rifbjerg poserer som mig rundt om i gader og aviser med sine meninger. Senere får han følgeskab af højreorienterede koldkrigere. Mit ultimative våben mod denne sammensværgelse er et rustent søm.

En sammensværgelse. Der går en fremmed mand rundt i mine sko. Mens Sarajevo bombes, og vi alle sammen med omhu optager det hele når mennesker står i kø til brød, og en granat slår ned iblandt dem, vækkes jeg i den underlige drøm for at tage røret til virkeligheden. Nogen gnider hænder, og siger vi kun har kameraer men ingen muligheder, når man nu engang har bestemt sig for at dø så offentligt. Der går en fremmed mand rundt i mine sko. Jeg har sagt. Ordet 'jeg' glider ud af hænderne som sæbe, når det optræder så uhåndterligt overalt når jeg sover. Men nogen gnider hænder og siger, ingen er gud her, naturen hersker. Når jeg har sagt. Hvem er 'jeg'? Jeg har sagt, at alt går over, årstiderne kommer og går, først bliver det f.eks. sommer, og så kommer efterår og vinter, derpå forår igen før endnu en sommer. Vi kan ikke gøre noget og alt jævner sig alligevel ud til sidst, folkemord som årstider. Man har set og hørt mig, jeg har sagt. Der går en fremmed mand rundt i mine sko. Alting er virkeligt, uvirkeligt, utroligt og muligt, alting er tungt, alting er let nu. Jeg forsøger at falde i søvn igen, siger harmløse ting i mørket, f. eks. om lidt vil alt være ok. til mine børn. Om lidt kommer pølsevognene hjem til deres mor, og de små røde pølser bliver lagt i seng i et værelse for sig. De ristede løg sover på en drømmeseng, for de er fornemmere end de rå, og sennep og ketchup deler det

rum, der reserveret for tjenestefolkene. Påskebrødene er hellige mænd, som kommer fra et hjem ovre i Jylland. Knækpølserne tysk lavadel, hviler på en hylde for sig, en slags pølseapartheid vi mennesker må være overbærende overfor, og alt ånder stilhed. Jeg sover næsten igen, og fornemmer den fred, som der skal være når der er nat i verden. Men her i verden er der jo ingen fred. Det kimer i alle drømme, og jeg render i et væk fra soveværelse til soveværelse. Tager hovedet af for at lægge det ned til alle telefoner. Nu forlyder det jeg har forsvaret alle krige med napalm og kemikalier og alle de tusinder af meningsløst døde, for ellers ville verdens historie aldrig være nået frem til dens afslutning! For alt hvad der er virkeligt er koldpermanentet, og alt hvad der er fornuftigt er virkeligt. Vi lever i et sandt facit! Der er nogen, der går rundt i mine sko. Men jeg er dobbelt dobbelt dobbelt kontra spion, og går ud på badeværelset med mit rustne søm, som jeg har fået udleveret af min organisation i stedet for cyankaliumkapslen til sådan en lejlighed, og ridser mig i panden, for at sætte en stopper for denne komedie. I-d-i-o-t skriver jeg, idiot. Og tænker; der er altid nogle fjolser, der tror de er klogere end dig!

VII

Salgstale til folkedomstol. Analfikserede avisredaktører poserer som ordensfetichister iklædt lodenfrakker over dameundertøj imens de fra eget værelse gør udfald mod fortiden. Hemmeligt dokument indsat her.

Der mangler et tusind hektoliter had i sekundet. Nyt og gammelt had. Had der har gæret i årevis, levret og med masser af bundfald. Uforfalsket og ufortyndet had, et hundrede procent ægte, garanteret ætsende had. Men også had i tørform. Gammelt mosehad, der kan skovles som udtørret lort. Had i smattet form til at dæmpe civil ulydighed og tøjlesløse demonstranter. Had der kan formes og kastes og som skaber varige mén. Had i alle former og i alle formater. Had i et hårdt materiale, som kan nedfiles til et stump instrument for brug i hjemmeværnet. I det hele taget fleksibelt had, alt slags had mangler. Som gangbar mønt kort og godt; vaskeægte og kogefast had. Had der smitter af, men ikke blegner. Had der fjerner pletter. Had der gør rent. Også gerne had med duftmiddel; granskov, salmiak, mentol. Had der kan opbevares på rejser, had på dåse, i tupperware, i patentflasker. Men også had på skrift. På papir. Had der kan legitimere sig selv som ikke mindreårigt, had der er over 12 år gammelt, over 16 år gammelt, over 18, myndigt had! Had! Had! Had der beviser hvem vi er. Had der giver os retten til at være født med kun ét øje, had der giver os ret til at sætte hele fortiden til doms og dem der kom før os. Had til at kunne dømme hele lortet til døden, had der gør os resistente overfor enhver svaghed. Had der giver hvide tænder og fjerner plak. Had der indgyder salighed når man oplever skinnende rene toiletter. Had der giver appetit og hjælper til at spise op. Had der holder os på benene. Had der hjælper os til at bevare den sunde sans og den almindelige dømmekraft. Had der giver os indsigt i det afskyelige. Men mest af alt had som lavement,

der giver en regelmæssig afføring. Had der skaber sammenhold og besindelse. Had som hjælper os til at bevare roen i pressede situationer, godt normalt had som er troværdigt og målsøgende, et aldrig hjemløst had, et kurant had der er konvertibel valuta i enhver situation. Det er alt hvad vi står og mangler så rasende. Vi er i underskud hvert sekund. Der er insolventer, som i flere år ikke har ydet deres, der ikke har betalt i had som de skal, der ikke har ydet i afsky, der ikke har givet én eneste skærv i væmmelse, der end ikke har spyttet i fornærmelse. De skal op på skafottet nu. Lad os finde de svin.

VIII

Hvordan man omgås et digt uden at komme til skade. Uddrag af Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 245, stk. 7, vedrørende den su berettigede forfatteruddannelse, ang. læseplaner. Indsat dokument.

Skær digtsamlingen op i siderne og rul digtet en smule ud, så man tydeligt kan se hvilken vej, det skal læses. Klem luften ud af digtet med tommel og pegefinger, og rul det godt ned over hovedet uden at rive det itu med neglene. Men læs ikke digtet sammen med salve eller stikpille. Efter læsningen trækkes hovedet tilbage mens digtet selv holdes på plads så savlet ikke løber ud over siderne. Et digt må kun læses én gang. Efter læsningen bør digtet pakkes ind i en serviet og bortskaffes på hygiejnisk vis. Digtet må dog ikke skylles ud i toiletet. Digte kan meget ofte forårsage irritationer eller allergiske reaktioner. Hvis noget sådant skulle indtræffe, kontakt da venligst en læge.

Politiske Texter, Rosinante 2002

ISBN-10: 8762103350

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner eller virksomheder, der har indgået aftale med Copydan Tekst & Node, og kun inden for de rammer, der er nævnt i aftalen.